

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (toinen jaosto)

10 päivänä tammikuuta 2005 *

Asiassa T-357/03,

Bruno Gollnisch, kotipaikka Limonest (Ranska),

Marie-France Stirbois, kotipaikka Villeneuve-Loubet (Ranska),

Carl Lang, kotipaikka Boulogne-Billancourt (Ranska),

Jean-Claude Martinez, kotipaikka Montpellier (Ranska),

Philip Claeys, kotipaikka Overijse (Belgia), ja

Koen Dillen, kotipaikka Antwerpen (Belgia),

edustajanaan asianajaja W. de Saint Just,

kantajina,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään H. Krück ja N. Lorenz, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan Euroopan unionin yleisen talousarvion alamomenttiin 3701 sisältyvien määrärahojen käyttöä koskevien sääntöjen muuttamisesta 2.7.2003 tehty Euroopan parlamentin puhemiehistön päätös,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit A. W. H. Meij ja I. Pelikánová,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat

- 1 Euroopan parlamentin työjärjestyksen 14. painos, joka tuli voimaan 1.5.1999 (EYVL 1999, L 202, s. 1), korvattiin Euroopan parlamentin työjärjestyksen 15. painoksella, joka tuli voimaan 1.2.2003 (EUVL 2003, L 61, s. 1; jäljempänä työjärjestys). Työjärjestyksen 22 artikla on näissä molemmissa painoksissa sanamuodoltaan identtinen.
- 2 Työjärjestyksen 22 artiklan 2 kohdan mukaan "[parlamentin] puhemiehistö ratkaisee parlamentin jäseniä, parlamentin sisäistä organisaatiota, sihteeristöä ja elimiä koskevat taloudelliset, organisatoriset ja hallinnolliset kysymykset”.
- 3 Euroopan unionin yleisen talousarvion alamomentti 3701 koskee parlamentin poliittisten ryhmien ja sitoutumattomien jäsenten sihteeristökuluja, hallinnosta johtuvia menoja, toimintamenoja sekä tiedotukseen ja poliittiseen toimintaan liittyviä menoja. Varainhoitovuonna 2003 tämän alamomentin mukaiset määrärahat olivat 37 948 000 euroa (EUVL 2003, L 54, s. 1, 201, 222).
- 4 Työjärjestyksen 22 artiklan nojalla parlamentin puhemiehistö antoi säännöt alamomentin 3701 mukaisten määrärahojen käytöstä (jäljempänä säännöt).

- 5 Sääntöjä muutettiin vuonna 2002 käynnistetyssä ja vuonna 2003 jatkettussa menettelyssä. Parlamentin puheenjohtajakokous päätti 8.4.2003 pitämässään kokouksessa puoltaa sääntöjen muutosehdotuksia, antaa nämä ehdotukset parlamentin puhemiehistön käsiteltäviksi ja kehottaa puhemiehistöä kuulemaan talousarvion valvontavaliokuntaa ja oikeudellista yksikköä ennen kyseisten ehdotusten lopullista hyväksymistä. Parlamentin pääsihteeri pyysi 21.5.2003 ja 22.5.2003 antamallaan ilmoituksilla sekä talousarvion valvontavaliokuntaa että parlamentin oikeudellista neuvonantajaa antamaan parlamentin puhemiehistölle uuden lausunnon sääntöjen muutosehdotuksesta. Talousarvion valvontavaliokunta toimitti 16.6.2003 antamallaan ilmoituksella parlamentin puhemiehelle alustavan lausunnon. Oikeudellinen yksikkö antoi lausuntonsa 25.6.2003.
- 6 Parlamentin puhemiehistön 2.7.2003 tekemässä päätöksessä (jäljempänä riidanalainen toimi) muutetaan sääntöjä, ”jollei uusien kuulemisten perusteella tarpeelliseksi osoittautuvista parlamentin työjärjestyksen muutoksista ja muista muutoksista muuta johdu”.
- 7 Riidanalaisella toimella muutettujen sääntöjen 1 osan 1.1.1 kohdassa todetaan, että ”alamomentin 3701 mukaisilla määrärahoilla pyritään kattamaan — — poliittisten ryhmien hallinnolliset menot ja toimintamenot sekä sitoutumattomien jäsenten sihteeristökulut”. Aikaisemmin kyseisessä kohdassa todettiin seuraavaa:

”Alamomentin 3701 mukaisilla määrärahoilla pyritään kattamaan — — poliittisten ryhmien/sitoutumattomien jäsenten sihteeristökulut sekä hallinnolliset menot ja toimintamenot — — .”

- 8 Sääntöjen 1 osan 1.3 kohdassa, sellaisena kuin se on riidanalaisella toimella muutettuna, todetaan seuraavaa:

”1.3.1 — — Mikäli sitoutumaton jäsen liittyy poliittiseen ryhmään, hallinto-viranomainen laatii selvityksen kyseisen jäsenen menotilanteesta liittymishetkellä. Sitoutumattomalta jäseneltä mahdollisesti käyttämättä jääneet määrärahat siirretään kyseessä olevalle ryhmälle.

1.3.2 — — Mikäli sitoutumaton jäsen luopuu edustajantoimestaan, hallinto-viranomainen päättää kyseisen jäsenen tilit ottamalla huomioon aikaisemmat kirjalliset sitoumukset.”

- 9 Ennen riidanalaisen toimen antamista sääntöjen 1 osan 1.3 kohdassa asetettiin poliittiseen ryhmään liittyvälle tai edustajantoimestaan luopuvalle sitoutumattomalle jäsenelle velvollisuus esittää varainhoidosta vastaavalle johtajalle selvitys menotilanteestaan ja velvollisuus palauttaa mahdollisesti käyttämättä jääneet määrärahat. Edustajantoimestaan luopuvan sitoutumattoman jäsenen oli kyseisen säännöksen mukaan myös palautettava kaikki perusteettomat tai sääntöjenvastaiset menot.
- 10 Riidanalaisen toimen johdosta sääntöjen 1 osan 1.4 kohtaa ei enää sovelleta sitoutumattomiin jäseniin. Kyseisessä kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna, vahvistetaan vastuujärjestelmä, joka koskee ainoastaan poliittisiin ryhmiin sovellettävien määrärahojen käyttöä.

- 11 Riidanalaisella toimella lisätään sääntöjen 1 osan 1.5 kohtaan seuraava alakohta:

”1.5.1 Kaikessa alamomentin 3701 mukaisilla määrärahoilla rahoitetussa poliittisessa toiminnassa tai tiedotustoiminnassa on esitettävä poliittisen ryhmän nimi tai sitoutumattoman jäsenen tai sitoutumattomien jäsenten osalta kyseisen jäsenen tai kyseisten jäsenten nimi ja Euroopan parlamentin tunnus.”

- 12 Sääntöjen 1 osan 1.6.1 kohdassa, sellaisena kuin se on riidanalaisella toimella muutettuna, todetaan, että ”poliittiset ryhmät voivat rahoittaa eurooppalaista poliittista puoluetta ainoastaan [tiettyjen edellytysten] mukaisesti”. Tämän kohdan siinä versiossa, joka edelsi riidanalaisen toimen antamista, todettiin seuraavaa:

”Poliittiset ryhmät/sitoutumattomat jäsenet voivat rahoittaa eurooppalaista poliittista puoluetta ainoastaan [tiettyjen edellytysten] mukaisesti.”

- 13 Riidanalaisella toimella muutettu 1.6.2 kohta on sanamuodoltaan seuraava:

”Poliittiset ryhmät/sitoutumattomat jäsenet, jotka ovat ulkopuolisen järjestön jäseniä, voivat antaa tällaiselle järjestölle alamomentin 3701 mukaisista määrärahoista avustusten tai jäsenmaksujen muodossa sellaista taloudellista tukea, jonka määrä on enintään 5 prosenttia niiden vuotuisista alamomentin 3701 mukaisista määrärahoista — — .”

14 Aikaisemmin kyseisessä kohdassa todettiin seuraavaa:

”Poliittiset ryhmät/sitoutumattomat jäsenet voivat antaa ulkopuoliselle toiminnalle tai järjestölle avustusten tai mahdollisten jäsenmaksujen muodossa sellaista taloudellista tukea, jonka määrä on enintään 5 prosenttia niiden vuotuisista alamomentin 3701 mukaisista määrärahoista.”

15 Sääntöjen 1 osan 1.7 kohdassa, sellaisena kuin se on riidanalaisella toimella muutettuna, todetaan, että ”Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti palvelukseen otetun henkilökunnan lisäksi poliittiset ryhmät voivat työllistää henkilökuntaa alamomentin 3701 mukaisilla määrärahoilla”. Tämä sama mahdollisuus oli kyseisen kohdan mukaan, ennen kuin sitä muutettiin riidanalaisella toimella, myös sitoutumattomilla jäsenillä.

16 Riidanalaisella toimella muutetaan merkittävästi sääntöjen 1 osan 2.1–2.7 kohtaa, joissa muun muassa vahvistetaan säännöt poliittisten ryhmien vuosibudjetin toteuttamisesta, ostoista, inventoinnista, kirjanpidosta, varainhoidon valvonnasta ja määrärahojen käyttöä koskevasta vuosikertomuksesta. Riidanalaisesta toimesta ilmenee lisäksi, että kyseisiä sääntöjen kohtia, sellaisina kuin ne ovat muutettuina, ei enää sovelleta sitoutumattomiin jäseniin.

17 Sitoutumattomiin jäseniin sovelletaan sen sijaan sääntöjä, jotka vahvistetaan riidanalaisella toimella sääntöihin lisätystä 2.9 kohdassa. Tässä kohdassa, jonka otsikkona on ”Sitoutumattomia jäseniä koskevat säännöt”, todetaan seuraavaa:

”2.9.1 Sitoutumattomien jäsenten suorittamat menot joko maksetaan suoraan tavarantoimittajalle tai hallintoviranomainen korvaa ne niin pian kuin mahdollista

tositteiden ja näissä säännöissä vaadittujen asiakirjojen perusteella sen jälkeen kun on tarkistettu, että kyseiset menot ovat näiden sääntöjen mukaisia. Hallintoviranomainen tarkistaa, että

- a) menot ovat sääntöjen mukaisia eivätkä kuulu muiden korvausten piiriin;
- b) sääntöjä on noudatettu;
- c) moitteettoman varainhoidon periaatetta on sovellettu;
- d) menoista esitetään alkuperäiset tositteet (tai niiden jäljennös, jonka on oikeaksi todistanut tavarantoimittaja tai mikä tahansa [jäljennösten] todentamiseen toimivaltainen viranomainen).

Sitoutumattomat jäsenet voivat saada pyynnöstä ennakkona 10 prosenttia vuotuisista määrärahoistaan.

Ennen kuluvan varainhoitovuoden päättymistä hallintoviranomainen oikaisee maksetut ennakot jäsenen esittämien tositteiden perusteella — — .

Tässä oikaisussa kaikki perusteettomat tai sääntöjen vastaiset menot hylätään, ja niitä vastaavat määrärahat palautetaan Euroopan parlamentille kolmen kuukauden määräajassa — — .

Varainhoitovuosi alkaa 1.1. ja päättyy 31.12.

Sinä vuonna, jona pidetään Euroopan parlamentin vaalit, ensimmäinen varainhoitokausi alkaa 1.1 ja päättyy 30.6., ja toinen varainhoitokausi alkaa 1.7. ja päättyy 31.12.

2.9.2 Varainhoitovuonna käyttämättä jääneet määrärahat voidaan siirtää vain seuraavalle varainhoitovuodelle sen määrän osalta, joka on enintään 50 prosenttia Euroopan parlamentin talousarviosta saaduista vuosittaisista määrärahoista.

Kaikki 50 prosentin ylittävät summat siirretään tilinpäätöksen jälkeen Euroopan parlamentin talousarvioon.

2.9.3 Euroopan parlamentin hallinto hoitaa sitoutumattomien jäsenten määrärahoja liitteenä olevan tilisuunnitelman mukaisesti.

2.9.4 Kaikki näiden sääntöjen 2.9.1 kohdan mukaisesti myönnetyt ennakot maksetaan sitoutumattomien jäsenten nimenomaan tätä tarkoitusta varten availle pankkitileille.

2.9.5 Tavarat, jotka sitoutumattomat jäsenet ovat ostaneet alamomentin 3701 mukaisilla määrärahoillaan, kirjataan Euroopan parlamentin tavaraluetteloon. Tähän tavaraluetteloon on kirjattava muut kuin kulutukseen tarkoitetut sellaiset tavarat, joiden käyttöaika on yli vuoden ja joiden hankintahinta on vähintään parlamentin tavaroille vahvistetun rajan suuruinen. Tätä tavaraluetteloa on pidettävä liitteessä määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

2.9.6 Hallintoviranomainen laatii jokaisen jäsenen osalta tulo- ja menotaulukon sekä taseen osoitukseksi tilien asianmukaisuudesta ja siitä, että ne ovat näiden sääntöjen mukaisia. Nämä asiakirjat julkistetaan myöhemmin Internetin välityksellä.

2.9.7 Nämä asiakirjat on toimitettava ennen seuraavan varainhoitovuoden huhtikuun 30. päivää Euroopan parlamentin puhemiehelle, joka toimittaa ne puhemiehille ja talousarvion valvontavaliokunnalle, jotka tutkivat ne Euroopan parlamentin työjärjestyksen mukaisten toimivaltuuksiensa mukaisesti, sekä tilintarkastustuomioistuimelle.

2.9.8 Kun puhemiehistö, jota on kuultu edellisen alakohdan mukaisesti, katsoo yhdessä talousarvion valvontavaliokunnan kanssa, ettei määrärahoja ole käytetty näiden sääntöjen mukaisesti, nämä määrärahat palautetaan Euroopan parlamentille kolmen kuukauden kuluessa sääntöjenvastaisuuden toteamispäivästä.”

18 Riidanalaisella toimella muutetun sääntöjen 1 osan 2.8 kohdan mukaan ryhmien ja sitoutumattomien jäsenten on kuultava toisiaan kaikista sääntöjen soveltamista koskevista kysymyksistä.

19 Riidanalaisella toimella muutetaan myös sääntöjen 2 osaa, jonka otsikkona on ”Tilisuunnitelma”, ja erityisesti tietyt budjettikohtia, jotka koskevat tuloslaskelmiin sisältyviä menoja.

20 Näin ollen henkilöstön palvelukseenotosta ja edustamisesta aiheutuvat menot sekä niihin liittyvät palkat ja maksut eivät sitoutumattomien jäsenten osalta voi sisältyä henkilöstömenoina budjettikohtaan 3701 (sääntöjen 2 osan 1.2 kohdan 1 luvun 2, 4 ja 6 kohta).

- 21 Asia on näin myös toimistojen vuokratulujen (sääntöjen 2 osan 1.2 kohdan 2 luvun 7 kohta), kirjanpitokulujen (sääntöjen 2 osan 1.2 kohdan 4 luvun 2 kohta) sekä ryhmien kokoukskulujen (sääntöjen 2 osan 1.2 kohdan 5 luvun 1 kohta) osalta.
- 22 Riidanalaisella toimella muutetaan lisäksi sääntöjen 3 osaa, joka sisältää sääntöjen 1 osan useiden kohtien tulkintaa koskevat suuntaviivat.
- 23 Riidanalaisella toimella lisätään lopuksi sääntöihin liite. Tässä liitteessä vahvistetaan inventointijärjestelmä.
- 24 Parlamentin varainhoidosta vastaavan pääosaston pääjohtaja ilmoitti 15.7.2003 kantajille siitä, että puhemiehistö oli 2.7.2003 hyväksynyt sääntöjen muutokset. Sääntöjen muutettu teksti oli tämän ilmoituksen liitteenä.

Oikeudenkäyntimenettely

- 25 Kantajat nostivat käsiteltävänä olevan kumoamiskanteen 23.10.2003 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 27.10.2003 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla kantajat jättivät hakemuksen ratkaisun antamiseksi nopeutetussa menettelyssä, josta määrätään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 a artiklassa. Tämä hakemus hylättiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 18.2.2004 tekemällä päätöksellä.

- 27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 11.11.2003 toimittamallaan asiakirjalla parlamentti vaati, että parlamentin oikeudellisen yksikön 25.6.2003 antama lausunto, jonka kantajat olivat esittäneet kannekirjelmän liitteenä, poistetaan asiakirja-aineistosta.
- 28 Vastinetta antamatta parlamentti esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 27.11.2003 toimittamallaan asiakirjalla oikeudenkäyntiväitteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla. Kantajat esittivät tästä väitteestä huomautuksensa 6.2.2004.
- 29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi saaneensa asiakirja-aineistosta riittävästi tietoja ja päätti siksi esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella työjärjestyksensä 114 artiklan 3 kohdan mukaisesti olla aloittamatta suullista käsittelyä.

Asianosaisten vaatimukset

- 30 Parlamentti vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- määrää parlamentin oikeudellisen yksikön 25.6.2003 antaman lausunnon poistettavaksi asiakirja-aineistosta
 - jättää kanteen tutkimatta
 - velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31 Oikeudenkäyntiväitteestä esittämässään huomautuksissa kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää parlamentin vaatimuksen poistaa asiakirja

— hylkää oikeudenkäyntiväitteen

— kumoaa riidanalaisen toimen

— velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut, joiden määränä on 10 000 euroa.

Parlamentin vaatimus poistaa oikeudellisen yksikkönsä antama lausunto asiakirja-aineistosta

Asianosaisten lausumat

32 Parlamentti vaatii, että asiakirja-aineistosta poistetaan sen oikeudellisen yksikön antama lausunto, joka koskee sääntöjen muuttamista ja joka on esitetty kannekirjelmän liitteessä 5. Se korostaa, että tämä lausunto oli tarkoitettu ainoastaan parlamentin puhemiehistölle, jonka kokoukset pidetään suljetuin ovin. Tästä syystä kyseinen lausunto on parlamentin mukaan sellainen luottamuksellinen asiakirja, johon ainoastaan puhemiehistön jäsenillä on oikeus tutustua. Parlamentti lisää, että toimielimille tarkoitettujen oikeudellisten lausuntojen julkistamisella voi olla vahingollisia seurauksia näiden toimielinten toiminnalle ja että tästä syystä yhteisön lainsäätäjä nimenomaan säätää Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission

asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) 4 artiklan 2 kohdan toisessa luettelamakohdassa, ettei yleisöllä ole oikeutta tutustua tällaisiin lausuntoihin. Parlamentti toteaa vielä, että oikeuskäytännön mukaan tällaisia asiakirjoja voidaan esittää yhteisöjen tuomioistuimissa käsiteltävinä olevissa asioissa vain kyseessä olevan toimielimen luvalla tai yhteisöjen tuomioistuinten määräyksestä (asia C-445/00, Itävalta v. neuvosto, määräys 23.10.2002, Kok. 2002, s. I-9151, 12 kohta ja asia T-610/97 R, Carlsen ym. v. neuvosto, määräys 3.3.1998, Kok. 1998, s. II-485). Tämän asian osalta parlamentti väittää, ettei se ole antanut lupaa kyseessä olevan oikeudellisen lausunnon esittämiseen käsiteltävänä olevassa asiassa.

- 33 Kantajat väittävät ensinnäkin, että kyseinen lausunto jaettiin sähköpostitse talousarvion valvontavaliokunnan kaikille jäsenille, joiden joukossa on yksi kantajista, ja että se oli pyynnöstä kaikkien parlamentin jäsenten saatavilla. Näin ollen kyseinen asiakirja ei kantajien mukaan ole luottamuksellinen. Kantajat lisäävät, että oikeuskäytäntö, johon parlamentti viittaa, ei ole asian kannalta merkityksellinen, koska se koskee tilannetta, jossa ulkopuoliset esittävät neuvostolle ja komissiolle osoitettuja oikeudellisia lausuntoja, mistä ei kantajien mukaan ole kyse käsiteltävänä olevassa asiassa. Kantajien mukaan oikeudellinen yksikkö ei ole vastustanut kyseisen lausunnon toimittamista niille parlamentin jäsenille, jotka sitä ovat tosiasiallisesti pyytäneet. Kantajat väittävät lopuksi, että julkisuutta, avoimuutta, oikeusvarmuuden suojaa ja yhteisön oikeuden vakautta koskevien peruseriaatteiden noudattaminen ei voi käsiteltävänä olevan asian kaltaisessa tapauksessa estää kantajien, jotka ovat parlamentin jäseniä, oikeutta tutustua tämän toimielimen oikeudellisen yksikön antamiin lausuntoihin. Kantajien mukaan nämä lausunnot koskevat jo nimensäkin perusteella parlamentin toimintaan liittyviä oikeuskysymyksiä ja näin ollen parlamentin jäseniä. Kantajien mukaan heillä on siis oikeus tutustua kyseessä olevaan oikeudelliseen lausuntoon ja esittää se yhteisöjen tuomioistuimissa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 34 Kuten parlamentti perustellusti toteaa, yleisen edun mukaan toimielinten on voitava käyttää hyväkseen oikeudellisten yksiköidensä täysin riippumattomasti antamia

lausuntoja, ja olisi tämän edun vastaista hyväksyä, että muut henkilöt kuin ne yksiköt, joiden pyynnöstä tällaiset sisäiset asiakirjat on laadittu, voisivat esittää niitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa ilman kyseessä olevan toimielimen lupaa tai ilman kyseisen tuomioistuimen määräystä (ks. erityisesti edellä 32 kohdassa mainittu asia Itävalta v. neuvosto, määräyksen 12 kohta ja asia T-44/97, Ghignone ym. v. neuvosto, tuomio 8.11.2000, Kok. H. 2000, s. I-A-223 ja II-1023, 48 kohta).

- 35 Käsiteltävänä olevassa asiassa on varmaa, että kyseessä oleva oikeudellinen lausunto laadittiin parlamentin pääsihteerin pyynnöstä parlamentin puhemiehistön lukuun ja että puhemiehistö ei antanut lupaa kyseisen lausunnon esittämiseen.
- 36 Lisäksi on syytä täsmentää, että se, onko parlamentin jäsenillä tai joillakin heistä oikeus tutustua kyseisen oikeudellisen yksikön antamaan lausuntoon, on merkityksellisen arvioitaessa parlamentin vaatimusta, joka puolestaan koskee sitä, voiko kyseinen lausunto kuulua niihin asiakirja-aineiston asiakirjoihin, jotka tuomioistuin ottaa kanteen tutkimiseksi huomioon.
- 37 Näin ollen parlamentin vaatimus on hyväksyttävä ja asiakirja-aineistosta on poistettava oikeudellisen yksikön antama lausunto, joka on esitetty kannekirjelmän liitteessä 5.

Tutkittavaksi ottaminen

- 38 Parlamentti esittää kaksi oikeudenkäyntiväitettä. Ensimmäisen mukaan kanne on nostettu liian myöhään. Toisen mukaan kantajilla ei ole asiavaltuutta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo käsiteltävänä olevassa asiassa, että ensiksi on tutkittava väite, jonka mukaan kantajilla ei ole asiavaltuutta.

Asianosaisten lausumat

- 39 Parlamentti väittää ensinnäkin, ettei riidanalainen toimi koske kantajia suoraan. Parlamentin mukaan velvollisuudet, joita sitoutumattomille jäsenille on syntynyt sääntöjen muuttamisesta riidanalaisella toimella, ovat luonteeltaan yleisiä ja abstrakteja, ja hallintoviranomaisen on konkretisoitava niitä.
- 40 Parlamentin mukaan siitä oikeuskäytännöstä seuraa, joka koskee EY 230 artiklan neljännessä kohdassa määrättyä suoraan koskemisen edellytystä, että riitautetulla yhteisön toimella on oltava välittömiä vaikutuksia yksityisen oikeusasemaan, eikä se saa jättää niille, joille se on osoitettu ja joiden tehtävänä on sen toimeenpano, ollenkaan harkintavaltaa, jolloin toimeenpano on täysin automaattista ja perustuu yksinomaan yhteisön lainsäädäntöön eikä edellytä välissä olevien sääntöjen soveltamista (yhdistetyt asiat 41/70–44/70, International Fruit Company ym. v. komissio, tuomio 13.5.1971, Kok. 1971, s. 411, 23–29 kohta; asia 92/78, Simmenthal v. komissio, tuomio 6.3.1979, Kok. 1979, s. 777, 25 ja 26 kohta; asia 207/86, Apesco v. komissio, tuomio 26.4.1988, Kok. 1988, s. 2151, 12 kohta; asia C-152/88, Sofrimport v. komissio, tuomio 26.6.1990, Kok. 1990, s. I-2477, 9 kohta; asia C-386/96 P, Dreyfus v. komissio, tuomio 5.5.1998, Kok. 1998, s. I-2309, 43 kohta; asia T-223/01, Japan Tobacco ja JT International v. parlamentti ja neuvosto, määräys 10.9.2002, Kok. 2002, s. II-3259, 45 kohta ja asia T-45/02, DOW AgroSciences v. parlamentti ja neuvosto, määräys 6.5.2003, Kok. 2003, s. II-1973, 35 kohta).
- 41 Parlamentin mukaan käsiteltävänä olevassa asiassa ainoastaan sääntöjen 1 osalla on oikeusvaikutuksia. Parlamentti kuitenkin väittää, että tämän 1 osan säännökset ovat olennaisilta osiltaan yleisiä ja abstrakteja ja että niitä on myöhemmällä toimella konkretisoitava. Näin on parlamentin mukaan asia sääntöjen 1.1, 1.3, 1.4, 1.5 ja 2.8 kohdan osalta. Parlamentin mukaan sääntöjen 1.6.1, 1.7 ja 2.1–2.7 kohta koskee vain poliittisia ryhmiä, eivätkä ne näin ollen voi koskea kantajien oikeuksia.

- 42 Parlamentin mukaan sääntöjen 1.6.2 kohdassa vahvistetaan yläraja tuelle, joka voidaan antaa niille ulkopuolisille järjestöille, joiden jäseninä parlamentin jäsenet ovat, ja rajoitetaan sitä, miten kantajat voivat hallinnoida alamomentin 3701 nojalla saamia varoja. Parlamentti kuitenkin väittää, että näillä rajoituksilla on vaikutuksia vain silloin, kun sääntöjen 2.9.1 kohdan mukaisesti tarkistetaan sitoutumattomien jäsenten suorittamien menojen säännönmukaisuus. Parlamentin mukaan sääntöjen 1.6.2 kohta ei sellaisenaan vaikuta suoraan sitoutumattomiin jäseniin.
- 43 Parlamentin mukaan sääntöjen 2.9.1 kohdan täytäntöönpano edellyttää sellaisen hallintotoimen antamista, jolla voidaan varmistaa sitoutumattomien jäsenten laskujen maksaminen, eli sellaista hallintoviranomaisen päätöstä, joka tehdään joko tavarantoimittajan esittämän maksuvaatimuksen perusteella tai sitoutumattoman jäsenen esittämän korvausvaatimuksen perusteella. Näin ollen parlamentti väittää, että ainoastaan täytäntöönpanotoimi koskee kantajia suoraan.
- 44 Parlamentti väittää, että myös sääntöjen 2.9.2 kohta, jonka mukaan määrärahoja on mahdollista siirtää, on luonteeltaan yleinen ja abstrakti. Parlamentin mukaan ainoastaan konkreettinen päätös mahdollisesta siirrosta koskee kyseessä olevaa sitoutumatonta jäsentä suoraan.
- 45 Sääntöjen 2.9.4 kohta koskee alamomentin 3701 mukaisten summien maksamista sitoutumattoman jäsenen tätä varten avaamalle tilille, sääntöjen 2.9.5 kohta koskee niiden tavaroiden luettelointia, jotka sitoutumattomat jäsenet ovat ostaneet alamomentin 3701 mukaisilla varoilla, ja sääntöjen 2.9.7 kohta koskee parlamentin puhemiehen puhemiehistölle ja talousarvion valvontavaliokunnalle antamia tietoja, ja parlamentti väittää näistä kohdista, että niiden täytäntöönpano edellyttää hallintoviranomaisen myöhempää päätöstä, joka ainoana koskee sitoutumattomia jäseniä suoraan.
- 46 Parlamentin mukaan sääntöjen 2.9.3 ja 2.9.6 kohdassa luodaan sitoutumattomille jäsenille oikeuksia, jotka koskevat heille myönnettävien varojen hallinnointia ja näitä varoja koskevan taseen laatimista. Näillä säännöksillä ei siis parlamentin mukaan loukata sitoutumattomien jäsenten nykyisiä oikeuksia. Parlamentti väittää, että myös

näiden säännösten soveltaminen edellyttää joka tapauksessa myöhempiä hallinto-toimia, nimittäin myönnettyjen varojen hallinnointitoimia ja taseen laatimista. Parlamentin mukaan ainoastaan nämä toimet koskevat sitoutumattomia jäseniä suoraan.

- 47 Parlamentti väittää lopuksi, että sääntöjen 2.9.8 kohta, jonka mukaan perusteettomat summat on palautettava, ei koske kantajia suoraan, koska tämän kohdan täytäntöönpano edellyttää sellaista puhemieshistön päätöstä, jossa sääntöjenvastaisuus todetaan, ja päätöstä, jolla parlamentti tosiasiallisesti vaatii tällaista palauttamista.
- 48 Parlamentin mukaan on näin ollen hylättävä kantajien väite, että uusia budjetti- ja kirjanpitovelvoitteita sisältävä riidanalainen toimi koskee heitä suoraan.
- 49 Kantajien mukaan riidanalaisella toimella kumotaan kantajien oikeus rahoittaa poliittista puoluetta (sääntöjen 1.6.1 kohta), oikeus tehdä työsopimuksia (sääntöjen 1.7.1 kohta) ja oikeus rahoittaa toimistovuokria (sääntöjen 2 osa) alamomentin 3701 mukaisilla määrärahoilla, ja parlamentti katsoo näistä väitteistä, että vaikka kyseisten oikeuksien kumoaminen saattaakin koskea kantajia suoraan, se ei missään tapauksessa koske heitä erikseen.
- 50 Parlamentti väittää, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yleisesti sovellettava säädös, kuten asetus, voi koskea luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä erikseen vain, jos se vaikuttaa näihin henkilöihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella nämä henkilöt erottuvat kaikista muista ja ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (asia C-451/98, *Antillean Rice Mills v. neuvosto*, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. I-8949, 49 kohta; asia C-50/00 P, *Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto*, tuomio 25.7.2002, Kok. 2002, s. I-6677, 36 kohta; asia C-312/00 P,

komissio v. Camar ja Tico, tuomio 10.12.2002, Kok. 2002, s. I-11355, 73 kohta ja asia T-158/00, ARD v. komissio, tuomio 30.9.2003, Kok. 2003, s. II-3825, 62 kohta).

- 51 Parlamentti lisää, ettei toimi koske henkilöä erikseen, jos se vaikuttaa kyseiseen henkilöön vain siksi, että henkilö on sellaisen — rajallisenkin — ryhmän jäsen, jonka kokoonpanoa — vaikka se voidaan helposti määrittää — ei ole vahvistettu pysyvästi toimen antamispäivään mennessä. Parlamentti väittää tämän osalta, että kuten julkisasiamies Jacobs totesi ratkaisuehdotuksessaan, jonka hän antoi 20.11.2003 asiassa C-167/02 P, Rothley ym. vastaan parlamentti, tuomio 30.3.2004 (Kok. 2004, s. I-3149 ratkaisuehdotuksen 42 kohta), vaikka parlamentin kokoonpano määritetty ja muuttuu määrättyjen oikeussääntöjen ja menettelyjen mukaisesti, sitä ei voida pitää muuttumattomana.
- 52 Poliittiset ryhmät ja sitoutumattomat jäsenet, joihin sääntöjä sovelletaan, voidaan parlamentin mukaan tosin yksilöidä parlamentin nykyisten jäsenten joukosta. Parlamentin mukaan säännöt kuitenkin koskevat poliittisia ryhmiä ja sitoutumattomia jäseniä, joiden lukumäärää ei ole määritetty eikä voida määrittää. Parlamentin mukaan säännöt koskevat ensinnäkin jokaista poliittista ryhmää, joka parlamentissa perustetaan, ja jokaista sellaista jäsentä, joka ei ole liittynyt poliittiseen ryhmään tai joka eroaa ryhmästä eikä liity toiseen ryhmään. Parlamentin mukaan näitä sääntöjä sovelletaan paitsi kaikkiin nykyisiin myös tuleviin poliittisiin ryhmiin ja sitoutumattomiin jäseniin.
- 53 Parlamentti väittää vielä, että se, että on mahdollista jollakin tarkkuudella määrittää niiden oikeussubjektien lukumäärä, joihin toimea sovelletaan, tai jopa yksilöidä nämä oikeussubjektit, ei mitenkään merkitse sitä, että tämän toimen olisi katsottava koskevan näitä oikeussubjekteja erikseen, jos on selvää, että toimea sovelletaan siinä objektiivisesti määritellyn oikeudellisen tilanteen tai tosiseikaston perusteella (edellä 50 kohdassa mainittu asia komissio v. Camar ja Tico, tuomion 74 kohta ja edellä 50 kohdassa mainittu asia Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomion 52 kohta).

- 54 Näin ollen parlamentti väittää, etteivät kantajat erotu nykyisistä tai tulevista jäsenistä tai poliittisista ryhmistä, jotka kaikki kuuluvat sääntöjen soveltamisalaan. Riidanalainen toimi ei siis parlamentin mukaan koske kantajia erikseen.
- 55 Kantajat väittävät ensinnäkin, että vaikka riidanalainen toimi kuuluukin parlamentin sisäiseen organisointiin, se voidaan silti riitauttaa, koska sillä on oikeusvaikutuksia suhteessa kantajiin, joita on yhteisöksi yhdistyneiden valtioiden kansoilta saadun edustajantoimen haltijoina pidettävä parlamentilta peräisin olevaan ja kyseisen edustajantoimen hoitamisedellytyksiä koskevia oikeusvaikutuksia tuottavaan toimeen nähden EY 230 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuina kolmansina osapuolina (yhdistetyt asiat T-222/99, T-327/99 ja T-329/99, Martinez ym. v. parlamentti, tuomio 2.10.2001, Kok. 2001, s. II-2823, 61 kohta).
- 56 Kantajat väittävät toiseksi, että riidanalainen toimi koskee heitä suoraan ja erikseen.
- 57 Tämän osalta he väittävät ensinnäkin, että riidanalaisella toimella on suoria oikeusvaikutuksia suhteessa sitoutumattomiin jäseniin, koska nämä jäsenet eivät kyseisen toimen takia voi enää käyttää alamomentin 3701 mukaisia määrärahoja rahoittaakseen eurooppalaista poliittista puoluetta (sääntöjen 1.6.1 kohta), henkilökuntaa (sääntöjen 1.7.1 kohta), kirjanpitokuluja (sääntöjen 2 osan 1.2 kohdan 4 luku) ja ryhmäkokousten järjestämistä (sääntöjen 2 osan 1.2 kohdan 5 luku). Lisäksi kantajat väittävät, että riidanalaisen toimen takia he eivät voi enää avata pankkitiliä alamomentin 3701 mukaisten määrärahojen toteuttamiseksi (sääntöjen 2.5.4 kohta).
- 58 Kantajien mukaan riidanalaisen toimen soveltamis- ja konkretisoimistoimista tulee, toisin kuin parlamentti väittää, luonteeltaan täysin automaattisia ilman, että näiden soveltamistoimien laatiijoille jää mitään harkintavaltaa.

- 59 Kantajat väittävät toiseksi, että riidanalainen toimi koskee heitä erikseen heidän sitoutumattoman jäsenen asemansa takia, koska kyseisellä toimella asetetaan pelkästään heille uusia budjetti- ja kirjanpitoalveluita ja poistetaan heiltä joitakin oikeuksia, mikä entisestään korostaa sitoutumattomien jäsenten ja poliittiseen ryhmään kuuluvien jäsenten välistä erilaista kohtelua.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 60 EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kumoamiskanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen.
- 61 Koska on riidatonta, ettei riidanalaista toimea ole osoitettu kantajille, on tutkittava, koskeeko kyseinen toimi heitä suoraan ja erikseen.
- 62 Kantajat väittävät, että kun kyseessä on sellainen parlamentin päätös, joka ei koske pelkästään tämän toimielimen sisäistä organisointia ja jolla on suoria vaikutuksia tämän toimielimen jäseniin, näillä jäsenillä on kanneoikeus ilman, että olisi tarpeen tutkia sitä, koskeeko kyseinen päätös heitä erikseen. Näiltä osin on riittävää todeta, että yhteisöjen tuomioistuin on nimenomaisesti hylännyt tällaisen väitteen. Se on tämän osalta palauttanut mieliin, että jo EY 230 artiklan neljännen kohdan sanamuodosta ja vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen sellaisen toimen kumoamiseksi, joka ei ole hänelle osoitettu päätös, ainoastaan, jos tämä toimi koskee häntä sekä suoraan

että erikseen, joten kyseistä edellytystä, josta määrätään nimenomaisesti perustamissopimuksessa, ei voida kyseisen määräyksen tulkinnan perusteella poistaa ilman, että ylitettäisiin yhteisöjen tuomioistuimille perustamissopimuksella myönnetty toimivalta (ks. erityisesti edellä 50 kohdassa mainittu asia Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomion 44 kohta).

- 63 On siis tutkittava, koskeeko kyseessä oleva toimi kantajia erikseen. Tämän osalta vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että muut kuin ne oikeussubjektit, joille toimi on osoitettu, voivat väittää toimen koskevan niitä erikseen vain, jos toimi vaikuttaa näihin subjekteihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197 ja 223, Kok. Ep. I, s. 181 ja edellä 50 kohdassa mainittu asia Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomion 36 kohta).
- 64 Käsiteltävänä olevassa asiassa kantajat ovat vedonneet asemaansa sitoutumattomina jäseninä, joita on kohdeltu eri tavalla kuin poliittiseen ryhmään kuuluvia jäseniä.
- 65 Sitoutumattoman jäsenen asemasta on todettava, ettei tämä seikka ole omiaan yksilöimään kantajia samalla tavalla kuin sitä, jolle päätös on osoitettu.
- 66 On nimittäin todettava, että riidanalaisella toimella muutetaan niitä edellytyksiä, joilla poliittiset ryhmät voivat käyttää alamomentin 3701 mukaisia määrärahoja, kuten muun muassa edellä 16 kohdassa mainituista tiedoista ilmenee, ja joilla sitoutumattomat jäsenet voivat niitä käyttää, kuten erityisesti edellä 12, 15 ja 17 kohdassa mainituista tiedoista ilmenee. Kyseistä toimea sovelletaan yleisesti ja tulevaisuudessa poliittisiin ryhmiin ja sitoutumattomiin jäseniin. Se on siis omiaan

vaikuttamaan sekä tuleviin että niihin poliittisiin ryhmiin ja sitoutumattomiin jäseniin, jotka olivat parlamentin jäseniä, kun kyseinen toimi annettiin, joten se ei koske yhtäkään heistä erikseen (ks. vastaavasti asia C-10/95 P, *Asocarne v. neuvosto*, määräys 23.11.1995, Kok. 1995, s. I-4149, 30 kohta).

- 67 Se väite, jonka mukaan kantajia kohdellaan heidän sitoutumattoman jäsenen asemansa takia eri tavalla kuin poliittiseen ryhmään liittyviä jäseniä, ei myöskään ole omiaan osoittamaan, että riidanalainen toimi koskisi kantajia erikseen.
- 68 Ensinnäkin se, että kantajat kuuluvat toiseen niistä henkilöluokista, joihin riidanalaisista toimea sovelletaan, ei riitä yksilöimään heitä, koska kumpikin näistä kahdesta luokasta — poliittiset ryhmät ja sitoutumattomat jäsenet — määritellään riidanalaisessa toimessa yleisesti ja abstraktisti.
- 69 Toiseksi on todettava, että käsiteltävänä olevan tapauksen tosiseikat eroavat niistä tosiseikoista, joihin perustui asia 294/83, *Les Verts* vastaan parlamentti, tuomio 23.4.1986 (Kok. 1986, s. 1339, Kok. Ep. VIII, s. 551, 36 kohta). Tämä asia nimittäin koski vuoden 1984 parlamenttivaaleja edeltävän poliittisten ryhmittymien tiedotuskampanjan rahoittamiseen tarkoitettujen määrärahojen jaon epäyhdenmukaisuutta. Riidanalaiset rahoituspäätökset koskivat kaikkia poliittisia ryhmittymiä, vaikka niille varattu rahoitus vaihteli sen mukaan, olivatko ne edustettuina vuoden 1979 edustajakokouksessa. Edustetut ryhmittymät olivat osallistuneet päätöksentekoon, joka koski sekä heidän omaa rahoitustaan että niiden kilpailevien ryhmittymien rahoitusta, jotka eivät olleet edustettuina. Yhteisöjen tuomioistuin vastasi myöntävästi kysymykseen siitä, koskivatko riidanalaiset päätökset erikseen sellaista poliittista ryhmittymää, joka ei ollut edustettuna mutta joka saattoi asettaa ehdokkaita vuoden 1984 vaaleissa. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että näkemys, jonka mukaan riidanalainen toimi koski erikseen ainoastaan edustettuja ryhmittymi-

miä, loisi oikeusturvan osalta epäyhdenvertaisuutta, koska niiden ryhmittymien, jotka eivät olleet edustettuina, olisi ollut mahdollista riitauttaa vaalikampanjaan tarkoitettujen määrärahojen jakoa ennen vaaleja.

- 70 Käsiteltävänä olevassa asiassa on katsottava, että menettelyllisten kysymysten yhteydessä kantajien, jotka ovat sitoutumattomia jäseniä, ja poliittisiin ryhmiin kuuluvien jäsenten välillä ei ole mitään tämänkaltaista eroavaisuutta, koska kuten edellä 66 kohdassa todettiin, riidanalainen toimi ei koske sitoutumattomia jäseniä eikä poliittisia ryhmiä erikseen.
- 71 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että riidanalainen toimi ei EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla koske kantajia erikseen ja että näin ollen kanne on jätettävä tutkimatta ilman, että on tarpeen käsitellä sitä, koskeeko kyseinen toimi tässä samassa määräyksessä tarkoitettulla tavalla kantajia suoraan, eikä myöskään sitä, onko käsiteltävänä oleva kanne nostettu EY 230 artiklan viidennen kohdan mukaisessa määräajassa.

Oikeudenkäyntikulut

- 72 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantajat ovat hävinneet asian, heidät on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut parlamentin vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(toinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

- 1) Parlamentin oikeudellisen yksikön antama lausunto, jonka kantajat ovat esittäneet kannekirjelmän liitteessä 5, poistetaan asiakirja-aineistosta.**
- 2) Kanne jätetään tutkimatta.**
- 3) Kantajat vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä parlamentin oikeudenkäyntikuluista.**

Annettiin Luxemburgissa 10 päivänä tammikuuta 2005.

H. Jung

kirjaaja

J. Pirrung

toisen jaoston puheenjohtaja